



Riigikantselei  
riigikantselei@riigikantselei.ee

Teie 14.02.2024 nr 2-5/24-00261,  
RIIGIKOGU/24-0134/-  
2T

Meie 27.02.2024 nr 1.1-11/823-3

**Ettepanek Vabariigi Valitsuse  
arvamuse kujundamiseks  
riigivaraseaduse ja  
maakatastriseaduse muutmise  
seaduse eelnõu (380 SE) kohta**

Palusite oma 14.02.2024. a kirjaga esitada seisukoht Isamaa fraktsiooni 12. veebruaril k.a. algatatud riigivaraseaduse ja maakatastriseaduse muutmise seaduse eelnõu (380 SE) kohta.

Märgime, et eelnõu ja seletuskiri on identne Riigikogu täiskogu 9. jaanuaril 2024. a istungil tagasi lükatud Isamaa fraktsiooni 9. oktoobril 2023. aastal algatatud riigivaraseaduse ja maakatastriseaduse muutmise seaduse eelnõuga (327 SE), millele Regionaal- ja Põllumajandusministeerium oma 2. novembri 2023. a kirjaga nr 1.4-2/2861-4 ka põhjalikud seisukohad esitas (lisatud).

Kuna esitatud eelnõu 380 SE ei ole muutunud võrreldes eelnõuga 327 SE, siis ka eelnimetatud kirjas esitatud ministeeriumide seisukohad ei ole muutunud, mistõttu esitame ka seekord seisukoha eelnõud mitte toetada, arvestades eelnimetatud Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi kirja ja rõhutades järgmist:

1. Eelnõuga soovitakse riigikaitsemaa sihtotstarbega kinnisasja võõrandamistehinguga muuta detailplaneering kehtetuks, samuti muuta maa sihtotstarvet ning ehitiste kasutusotstarvet ilma kohaliku omavalitsuse vastavate menetlustoimingute ja otsustusteta. Soovitud regulatsioon ei sobi olemuslikult riigivaraseadusesse (RVS), kuna viimane reguleerib riigivara valitsemist, sealhulgas riigivara võõrandamise tingimusi ja erisusi, kuid eelnõuga kavandatud muudatused reguleerivad eelkõige menetluskorda, mis hakkab toimuma pärast riigivara võõrandamist ja mis kohaldub ka riigivälistele subjektidele ning mida reguleeritakse teiste seadustega (maakatastriseadus, planeerimisseadus, ehitusseadustik).
2. Eelnõust ja seletuskirjast ei selgu seaduste muutmise eesmärk, vajadus ja põhjendused, millist probleemi soovitakse lahendada. Eelnõust ei selgu, miks peaks riigikaitsemaa sihtotstarbega kinnisasja võõrandamisele, sihtotstarbe määramisele ja detailplaneeringu ning kasutusloa kehtetuks tunnistamisele kehtima näiteks maatulundusmaa või elumumaa sihtotstarbega riigimaa võõrandamisest erinev menetluskord.

3. Soovitud regulatsiooniga eemaldutakse kohaliku omavalitsuse planeerimisõigusest (detailplaneering, samuti maa sihtotstarve ning ehitusõigus on omakorda seotud üldplaneeringuga) ja autonoomiast. Olukorras, kus riigi poolt võõrandatav kinnisasi asub detailplaneeringu kohustusega alal, ei muuda riigikaitsemaa osas erikorra kehtestamine sisuliselt midagi, sest detailplaneeringu koostamise kohustuse korral määrab linna- või vallavalitsus katastriüksusele sihtotstarbe kehtestatud detailplaneeringu alusel.

Kokkuvõttes oleme seisukohal, et kavandatud muudatusi ei ole võimalik seadusena jõustada, kuna need ei ole kooskõlas valdkonna kehtiva õigusega. Samuti vajab seesugune muudatus laiemat mõju hinnangut ja õiguslikku analüüsi. Katastriüksuse sihtotstarbe määramine ning planeerimistegevus ja ehitustegevuse korraldamine kohaliku omavalitsuse territooriumil on ülesanded, mis kuuluvad kohaliku omavalitsuse pädevusse, kes peab neid ülesandeid täitma õigusaktide alusel ja nendega kooskõlas.

Lugupidamisega

*(allkirjastatud digitaalselt)*

Mart Vörklaev  
rahandusminister

Lisa:  
Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi 2. novembri 2023. a kiri nr 1.4-2/2861-4

Helje Päivil 5885 1353  
Helje.Paivil@fin.ee